

ضوابط فعالیت شرکتهای خدماتی مبارزه باحشرات و جانوران موذی اماکن عمومی و خانگی

فصل اول : کلیات و تعاریف

ماده ۱: کلیات

به استناد تبصره ۲ ماده ۶ آئین نامه اجرائی کنترل نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیائی ۷۸/۶/۱۴ هیئت محترم وزیران و به منظور حفظ و ارتقاء بهداشت جامعه از طریق مبارزه صحیح با حشرات که یک وظیفه عمومی تلقی می گردد. کلیه سازمانهای دولتی و غیردولتی ، مؤسسات ، اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند مفاد این دستورالعمل را رعایت نمایند .

ماده ۲ : تعاریف :

۱- حشرات و جانوران موذی : بند پایان ، جوندگان و سایر موجوداتی که در اماکن عمومی و منازل مسکونی موجب ایجاد انتقال بیماری و مزاحمت جسمی و روانی در انسان می گردند .

۲- مبارزه با حشرات و جانوران موذی اماکن عمومی و خانگی عبارت است از اعمال کلیه روشهای مبارزه اعم از محیطی (بهسازی محیط) ، شیمیائی و سایر روشها جهت کنترل حشرات و جانوران موذی در اماکن عمومی و محیط زندگی به نحوی که اثرات سوء ، بر محیط زیست و اکوسیستم نداشته باشد .

۳- اماکن عمومی : اماکن متبرکه و زیارتگاهها و زائر سراها ، هتلها ، متلها ، مسافرخانه ها ، پانسیونها ، آسایشگاههای سالمندان ، آرایشگاهها ، استخرها ، سینماها ، پارکها ، مراکز تفریحات سالم ، باشگاههای ورزشی ، پایانه های وسایل حمل و نقل عمومی مسافرتی ، گورستانها و مانند این موارد .

۴- شرکت خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی در اماکن عمومی و خانگی که در این دستورالعمل به اختصار شرکت نامیده می‌شود. عبارت است از یک واحد فنی و خدماتی که پس از تأسیس بر اساس قوانین جاری کشور، در زمینه مبارزه با حشرات موذی در اماکن عمومی و مسکونی فعالیت می‌کند.

۵- معاونت بهداشتی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی که در این دستورالعمل به اختصار معاونت بهداشتی نامیده می‌شود.

۶- سابقه کار مرتبط و قابل قبول که ارتباط آن مستنداً توسط معاونت بهداشتی اعلام و پس از تأیید مرکز سلامت محیط و کار قابل قبول خواهد بود.

۷- مربی سمپاش: شخصی است که به عنوان سرپرست تیم سمپاشی زیر نظر مسئول فنی فعالیت می‌کند.

فصل دوم: شرایط عمومی و اختصاصی:

الف: نیروی انسانی

ماده ۳- حداقل نیروی انسانی مورد نیاز برای فعالیت شرکت به شرح زیر است:

۱- یک نفر مسئول فنی واجد شرایط

۲- یک نفر سمپاش دارای مدرک تحصیلی حداقل سوم راهنمائی

۳- یک نفر کارگر سمپاش دارای سواد خواندن و نوشتن

ماده ۴- دارندگان مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی در یکی از رشته های حشره شناسی، پزشکی و مبارزه با ناقلین، بهداشت محیط، بهداشت حرفه ای و گیاه پزشکی به شرط قبولی در آزمون می‌توانند پروانه مسئول فنی دریافت نمایند. آزمون مربوط بسته به تعداد تقاضا حداکثر تا ۴ نوبت در سال توسط معاونت بهداشتی با نظارت مرکز سلامت محیط و کار برگزار خواهد شد.

تبصره ۱: کارشناسان رشته های قید شده در ماده ۴ مشروطه به ارائه سابقه کار مرتبط و قابل قبول به مدت حداقل ۵ سال از شرط شرکت در آزمون معاف می باشند .

تبصره ۲: دارندگان مدارک سایر رشته ها که قبلاً از سازمان حفظ نباتات مجوز فعالیت در زمینه مبارزه با حشرات و جانوران موذی در اماکن عمومی و خانگی دریافت نموده اند مشروط به قبولی در آزمون می توانند پروانه مسولیت فنی دریافت نمایند .

ب: فضا ، مکان و تجهیزات

ماده ۵ - حداقل شرایط مورد نیاز مکان و فضای شرکت به شرح زیر می باشد :
۱- دفتر کار

۲- انبار نگهداری سموم و تجهیزات

۳- سرویس بهداشتی شامل دستشوئی ،حمام و توالت

ماده ۶ - حداقل تجهیزات و امکانات مورد نیاز شرکت به شرح ذیل می باشد .

۱- یک دستگاه سم پاش پشتی استاندارد مدرج

۲- یک دستگاه سم پاش دستی استاندارد.

۳- یک دستگاه پودر پاش استاندارد

۴- ظروف مخصوص محلول سازی

۵- وسایل حفاظتی و ایمنی شامل لباس کار ، ماسک ، عینک ، دستکش ، کفش ، کلاه مخصوص ، کپسول اکسیژن ، جعبه کمکهای اولیه ، وسایل اطفاء حریق ، پادزهر و امثال این موارد .

فصل سوم : نظارت و ارزیابی

ماده ۷- کلیه فعالیتهای مرتبط با مبارزه با حشرات و جانوران موذی در اماکن عمومی و خانگی باید در قالب شرکت انجام شود .

ماده ۸- شرکت موظف است قبل از هر گونه فعالیت ، نسبت به اخذ مجوز از معاونت بهداشتی مربوطه اقدام نماید .

معاونت بهداشتی یک نسخه از تصویر مجوز صادره را به مرکز سلامت محیط کار ارسال خواهد نمود .

تبصره ۱: مجوز صادره قابل واگذاری و انتقال به غیر نمی باشد .

تبصره ۲: شرکت موظف است مجوز صادره را در محل مناسب و در معرض دید عموم نصب نماید .

تبصره ۳: اعتبار مجوز صادره از تاریخ صدور به مدت ۲ سال بوده و پس از عملکرد شرکت بر اساس ضوابط اعلام شده مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید ، مجوز برای ۲ سال دیگر تمدید خواهد شد .

ماده ۹- شرکت مکلف است در چهارچوب دستورالعملهای مرکز سلامت محیط و کار فعالیت نماید .

ماده ۱۰- شرکت مکلف است جهت جلوگیری از آلودگی محیط به سموم و مواد شیمیائی ، مبارزه از طریق بهسازی محیط را در اولویت قرار دهد .

ماده ۱۱- شرکت مکلف است آموزشهای لازم در خصوص نحوه کاربرد تجهیزات و روشهای سمپاشی ، نحوه جلوگیری از آلودگی محیط به سموم و مواد شیمیائی ، رعایت نکات حفاظتی و ایمنی و .... را با هماهنگی معاونت بهداشتی به کلیه کارکنان خود ارائه نماید .

ماده ۱۲- شرکت مکلف است برای مبارزه شیمیائی با حشرات و جانوران موذی ، صرفاً از سموم مجاز و قابل مصرف استفاده نماید . فهرست این سموم و تغییرات احتمالی آن توسط مرکز سلامت محیط و کار اعلام می شود .

ماده ۱۳- شرکت حق فروش و عرضه هیچ سمی را ندارد .

ماده ۱۴- شرکت مکلف است در صورت بروز اولین علائم و آثار مسمومیت ، مسموم را فوراً به نزدیکترین مرکز درمانی انتقال دهد و تا زمانی که پزشک معتمد معاونت بهداشتی شروع به کار کارگر حادثه دیده را تجویز ننموده است . حق به کار گماردن او را نخواهد داشت .

ماده ۱۵- استفاده تبلیغاتی در فعالیتهای ، مکاتبات ، قراردادهای و مانند این موارد ، از مجوز اخذ شده وزارت بهداشت در زمینه مبارزه با حشرات و جانوران موذی اماکن عمومی و خانگی در مورد سایر فعالیتهای ثبت شده در اساسنامه شرکت مجاز نمی باشد .

ماده ۱۶- شرکت مکلف است معاینات بدو استخدام و دوره ای را طبق فرم مصوب وزارت بهداشت برای کلیه کارکنان خود انجام دهد .

ماده ۱۷- مسئول فنی موظف است بر انجام کلیه عملیات مبارزه و سمپاشی نظارت داشته و امور مربوطه را شخصاً هدایت نماید

ماده ۱۸: مسئول فنی شرکت نباید در مراکز و سازمانهای دولتی شاغل بوده و با مسئولیت فنی شرکت یا مؤسسه دیگری را بر عهده داشته باشد .

ماده ۱۹- مسئولیت هر گونه عواقب ناشی از سوء مصرف سموم بر عهده مسئول فنی و شرکت می باشد و پیگرد قانونی دارد .

ماده ۲۰- شرکت مکلف است یک نسخه از قرارداد ارائه خدمات را قبل از اجرای عملیات به معاونت بهداشتی مربوطه ارسال نماید .

ماده ۲۱- هر گونه تغییر در مدیران و مسئول فنی و یا نشانی شرکت باید با کسب کتبی از معاونت بهداشتی مربوطه باشد .

ماده ۲۲- شرکت مکلف است خدمات خود را بر اساس تعرفه های مرکز سلامت محیط و کار ارائه نماید. مرکز سلامت محیط و کار این تعرفه ها را بر اساس بهای سموم و مواد مصرفی و استهلاک وسایل تعیین و به معاونت بهداشتی اعلام خواهد نمود.

ماده ۲۳- شرکت مکلف است گزارش فعالیتهای خود را در پایان هر فصل در قالب فرم مصوب مرکز سلامت محیط و کار به معاونت بهداشتی مربوطه ارسال نماید.

ماده ۲۴- بازرسین معاونت بهداشتی مجازند در تمام طول شبانه روز به محل های موضوع این ضوابط وارد و در چهارچوب وظایف قانونی به بازرسی بپردازند.

ماده ۲۵- تخلف از ماده ۱۲ این دستورالعمل منجر به لغو دایم مجوز شرکت و پروانه مسئول فنی می گردد. در صورت تخلف از مواد ۳-۴-۵-۶-۸-۹-۱-۱۱-۱۳-۱۴-۱۵-۲۴-۲۳-۲۲-۲۱-۲۰-۱۹-۱۸-۱۷-۱۶ این دستورالعمل برای بار اول مجوز صادره به مدت دو ماه و در صورت تکرار به طور دائم لغو خواهد شد. تخلف از ماده ۷ این دستورالعمل از طریق مراجع ذیصلاح موجب پیگرد قانونی خواهد بود.

این دستورالعمل مشتمل بر ۲۵ ماده و ۵ تبصره بر اساس تصویب نامه مورخ ۱۳۷۸/۶/۱۴ هیئت محترم وزیران به تأیید رسیده و از تاریخ مذکور به مدت ۲ سال لازم الاجرا می باشد کلیه معاونتهای بهداشتی موظف هستند در جهت حسن اجرای مفاد این دستورالعمل اقدامات لازم را مبذول نمایند پس از پایان مهلت مقرر این دستورالعمل مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

مدارک مورد نیاز جهت طرح درخواست شرکت ها ، مؤسسات خدماتی مبارزه با حشرات و
جوندگان موذی اماکن عمومی و خانگی

- معرفی مسئول فنی واجد شرایط (دارای مدرک حداقل کارشناسی در یکی از رشته های
بهداشت محیط ، بهداشت حرفه ای ، حشره شناسی پزشکی و مبارزه با ناقلین و گیاه
پزشکی) از طرف شرکت یا مؤسسه مربوطه

- تکمیل فرم سه برگی شماره ۱ مربوط به درخواست صدور و یا تمدید پروانه شرکت و
مؤسسات خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی در اماکن عمومی و خانگی توسط
واحد بهداشت محیط و حرفه ای

- تعهد نامه محضری مسئول فنی

- اصل گواهی سوء پیشینه معتبر مسئول فنی

- تصویر آخرین مدرک تحصیلی مسئول فنی

- اصل تائیدیه ارزش تحصیلی مسئول فنی

- تصویر برگ پایان خدمت مسئول فنی

- عکس مسئول فنی (دو قطعه)

- تصویر شناسنامه مسئول فنی

- تصویر مدرک تحصیلی کارگران

- تصویر مدارک مربوط به ثبت شرکت مبنی بر قید فعالیت مبارزه با حشرات و جوندگان
موذی در اماکن عمومی و خانگی و تصویر آگهی وظایف شرکت در روزنامه رسمی

- تصویر اجاره نامه یا سند مالکیت مربوط به دفتر و انبار

- تائید صلاحیت فنی مسئول فنی (مطابق ماده ۴ ضوابط و تبصره های آن)